

Høringssvar på forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven om å innføre krav om at trykte læremidler skal være tilgjengelige

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	

Rådmannens innstilling

Formannskapet i Hol kommune støtter forslag til endringer i Opplæringsloven og privatskoleloven § 15-6 *Utstyr og læremidler*, om å innføre krav om at trykte læremidler skal være tilgjengelige.

Saken avgjøres av

Formannskapet

Vedlegg

Saksopplysninger

Kunnskapsdepartementet foreslår å endre Opplæringsloven § 15-6 *Utstyr og læremidler*, slik at kommunene får en lovpålagt plikt til å sørge for at trykte læremidler og trykte læringsressurser er tilgjengelige i opplæringen i grunnskolen. Det stilles ingen krav til antall bøker, hvilke fag som må ha trykte læremidler eller at hver elev må ha egen bok. Kommuner og skoler får stor lokal fleksibilitet til å vurdere hvilke trykte ressurser som er mest hensiktsmessige, for eksempel lærebøker, klassesett, oppgavehefter, skjønnlitteratur eller skolebibliotekressurser. Forslaget skal bidra til en bedre balanse mellom digitale og trykte

læremidler, samtidig som skolene fortsatt kan bruke digitale verktøy der dette er pedagogisk hensiktsmessig.

Forslaget innebærer altså ikke krav om:

- trykte lærebøker i alle fag
- et bestemt antall bøker per elev
- en bestemt fordeling mellom digitale og trykte læremidler

Kommunene må kunne dokumentere gjennom internkontroll hvordan lovkravet oppfylles. Endringene foreslås å tre i kraft 1. august 2027.

Forslaget er begrunnet med flere utviklingstrekk:

- Norske elevers leseferdigheter har vært fallende over tid, blant annet dokumentert gjennom PISA, PIRLS og nasjonale prøver.
- Forskning viser at elever ofte oppnår bedre leseforståelse ved lesing på papir enn på skjerm, særlig ved lengre sammenhengende tekster.
- Skjermbrukutvalget har anbefalt mer bruk av trykte bøker i skolen.
- Riksrevisjonen har påpekt store variasjoner i lærernes tilgang til og mulighet til å velge mellom trykte og digitale læremidler.
- Mange foreldre opplever at det er lettere å følge opp barnas skolearbeid når det brukes fysiske bøker.

Departementets mål er å bidra til bedre leseferdigheter, økt leselyst, mer konsentrasjon og en bedre balanse mellom digitale og trykte læringsressurser.

Forhold til overordnet plan

Kommuneplan 2018-2030: Hol kommune vil være en kommune der alle barn og unge mestrer livene sine gjennom læring, tilhørighet og inkludering i hele oppveksten.

Miljøkonsekvenser

Ingen kjente.

Økonomiske konsekvenser

Basert på dagens situasjon vurderes de økonomiske og praktiske konsekvensene for Hol kommune som begrensede. Skolene har allerede god tilgang til trykte læremidler, og elevene har god tilgang til skolebibliotek og fysiske bøker. Kommunen synes derfor i stor grad å oppfylle intensjonen bak det foreslåtte lovkravet allerede i dag. For Hol kommune vil lovendringen primært kunne innebære behov for å dokumentere gjennom internkontroll at kravet om tilgjengelige trykte læremidler og læringsressurser er oppfylt.

Vurdering

Administrasjonen har nylig lagt frem Kvalitetsmeldinger for skoler og barnehager i Hol kommune. Den tydelige anbefalingen fra disse er en fokusert satsning på språkutvikling. Lokale resultater i lesing er sammenfallende med nasjonale funn. At 42,2% av kommunens 5. klassinger ligger på laveste mestringsnivå i lesing er helt kritisk. 08.09.26 ble PISA-resultatene fra 2025 publisert:

- Norge scorete dårligere enn OECD-snittet i lesing.
- 41% av guttene og 27% av jentene, og samlet 34% av elevene presterer på under nivå 2 (av 6). (Det betyr at de presterer under PISAs definerte minimumsnivå for den lesekompetansen en 15-åring bør ha for å være godt forberedt til videre utdanning og arbeidsliv).
- Andelen elever under mestringsnivå 2 har økt fra 15 til 34 prosent i lesing mellom 2015 og 2025 og er dermed mer enn doblet på ti år
- Kun ca. 5 prosent presterer på de høyeste nivåene 5 og 6.
- Tilbakegangen er størst blant de lavest presterende elevene, men også de høyest presterende har gått tilbake.

Administrasjonen følger departementets begrunnelse og støtter innføring av lovkrav om nødvendig utstyr, inventar og læremidler. Et lovkrav vil ikke alene løfte elevenes leseferdigheter. Det vil være nødvendig med en rekke tiltak for kunne forbedre elevenes leseferdigheter. Disse tiltakene er presentert i Kvalitetsmeldingene til Oppvekstsektoren.